



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De co[n]ceptio[n]e saluatoris ca. ij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Historia euangelica

Historie euangeliæ, De cōceptione p̄cursoris domini,
Capitulum primum.

Wit aut̄ in

dieb̄ herodis regis fū
dee effluxis annis regni
el̄ vñdez tr̄iginta sacer
dos noīe zacharias d̄vi
ce abla, et uxor eius aas
ronita nomē elisabeth

Danid ei ap̄liare volēs cultū dñi, xliiiij. Insti
tuit lūmos sacerdotes: q̄rū vn̄ tm̄ maior q̄
dicebat p̄nceps sacerdoti Statuit aut̄, xvj.
viroſ d̄ eleazar, et, viij. de iacobam, et fm̄ sor
tes dedit vniculq̄s hebdomadām vñc̄s sue.
Habuit aut̄ abias octauā hebdomadā d̄ cu
lus genere zacharias cū i die p̄spiciatōis incē
sum poneret p̄dixit sibi angelus nasciturūz
filiū de uxore, Quis p̄siderās sterilitatē uxo
ris et virtusq̄s senectutē: nō credidit, et ob h̄
omimutusq̄s ad dñē paro. Nōmē q̄s pueri
et magnificētā cū abstinētia ei indicauit. Lō
cepit autem elisabeth et occultabat se mensi
bus quinq̄s,

De conceptione saluatoris,

Capitulum. II

Ense autē sexto

m missus est gabriel in nazareth ad
maria virginē d̄espontatā ioseph
Cūq̄ ea salutata dixisset, cā paritū ſefum
filii altissimi, q̄s illerq̄s q̄nō h̄ fieret cū ſe non
cognitūrā virū in aio youiſſet n̄lī aliter de
disponeret. Angel⁹ addidit, non de viro ſed
ope sp̄uſſanci c̄cepturā, et etiā cōcepiffe co
gnata ſuā elisabeth ſibi indicauit. Dēmīte
em̄ erat ſacerdotalis tribū et regia Ha et aarō
uxorē habuit de iuda elisabeth ſororē naa
ſon, et iſolada p̄tifer iochabeth filia regis io
ram. Et ait maria, Fiat mihi fm̄ verbū tuū.
Et statim c̄cepit ē ch̄izus d̄ vñgine plen⁹ hō i
gia et carne ita tū q̄ lineamēta corporz̄ et mē
broz vñb̄ diſcerni nō poſſent. Credidit aut̄ cō
ceptus, viij. kal. ap̄lis et reuolutis, xxxiiij. an
nis eadē die mortuus est.

De oru p̄cursoris, Capitulum. III.

Urgens autem

e maria abiit in ciuitatem iuda. Ju
da nomē est regni nō tribus. Hie

rusalem enim in tribu beniamin erat: p̄ quā
forte trāſuſt ad oppidū, in quo dicunt tunc
zacharlā habitasse q̄rto millario a bierusalē
et ibi natū loannē. Et legiſ in libro iuſtorū q̄
beata virgo p̄mo cū leuauit a terra, et cum ſa
lutasset elisabeth exultauit infans in utero
eius, et cū matrē dñi ſui et bearā eam p̄phera
ret elisabeth: edidit maria canticum dño dī
cēs. Magnificat aia mea dñm r̄c. Mansit
aut̄ maria ibi mēſib⁹ trib⁹ ministrans ḡna
te donec pareret: et tunc rediit in domum ſu
am Octauio aut̄ die cū circuncideret puer et
vocaret eū noīe patris ſui zacharlā: ait ma
ter, Joannes est nomē el⁹. Idipm ſcripsit et
pat̄ ſumpto pugillaris. Eſt aut̄ pugillaris ta
bula que pugno p̄t includi, vt calam⁹ ſcri
ptorū. Et apertū eſt os zacharie et p̄phetans
canticum fecit dñs Benedictus dñs dē iſrael.

Heſ duo canticā nō cantant̄ in ecclēſia eo
ordine q̄ ſunt edita. Pr̄iū em̄ canat̄ qđ ſe
cundo eſt editū. Quia em̄ in cantico zachas
rie legiſ. Et erexit cornu ſalutis, qđ eſt faciū
in resurrectiōe, ideo canit̄. Laudib⁹ et loquit̄
ad puerū q̄ fuit aurora ſolit̄. Et q̄ legitur in
cantico virginis Respergit humilitatē ancil
le ſue, ecclēſie ſez et ipius marie, qđ quidē fa
ctum eſt in ſexta etate. Et agit de incarnatiōe
ib⁹. Sulcepit iſrl̄ puerū ſuū, tō canit̄ ad ve
ſperas, vij. ſz officio diurno. Tertiū canticū
ſymeontis qđ ſequit̄ cantat̄ in, viij. officio, ſā
cōpletorio, qđ orat ſe diuiniti in pace, qđ fit in
vñ: quiescentiū. Et q̄ hec duo canticā euang
elicā ſunt: ideo ſtant̄ ea cantam⁹. Puer
em̄ crescebat et cōforatab̄ ſpiritu: et erati de
ſertis locis vñq̄ in diē oſtentioſis ſue ad iſrl̄.
Reuerēt̄ aut̄ maria nazareth: innuenit eā ſta
ſponſo: in utero hñs de ſp̄uſcio. Qui nolens
cā traducere in coniugē occulte voluit eā di
mittere. In ſomniis aut̄ ammonit̄ e ab ange
lo vt acciperet eā in coniugē: et ne ſuſpicareſ
adulteriu, c̄ceptū puerū d̄ ſp̄uſcio indicauit
et vt ſefum vocaret p̄cepit: qđ ſaluuz faceret
ip̄lin a peccatis eorum. Et hoc cognouit iο
ſeph deū nasciturū qui ſolus peccata diuile
tit: et accipit̄ ſponsam in uxorem: cum vñ
gine virgo permansit. Habuit aut̄ virgo vñ
rū ne grauida infamareſ: et vt vñ ſolacio et
mīnifero fruereſ: et vt diabolo occultaretur
dei partus.

De deſcriptione orbis,

Capitulum. III.

B 5